

# Vakok Világa

2013. február

LXXIX. évfolyam 2. szám



Magyar Vakok és Gyengénlátók  
Országos Szövetsége



Fotó: M. Schmidt János

## Vakmerők

*Cikkünk a 21. oldalon olvasható.*

## A tartalomból

### Netszemle

Áprilistól egyszerűbb lesz a magasabb összegű családi pótlék megállapításához szükséges igazolás kiállításának rendje .....	5
Az ombudsman a fogyatékossgal élők foglalkoztatásáért .....	6
Nem jár, nem jut? A látássérült Kristóf esete .....	8
Tóth Károly látta, mit vezett .....	10
Új fővédnöke van a 90 decibel Projekt-nek .....	11
Éjszakai bőrápolás télen .....	12
<b>Mi történt a vak világban</b>	
"Óda a fényhez" 2012.....	14
Egy délután a FUTURÁBAN! .....	16
Új lehetőség, sikeres vizsga.....	17
Visszapillantás a tolna megyei egyesület 2012. évi eseményeire! .....	18
<b>Sport és szabadidő</b>	
Vakmerők .....	21
Magyar látássérült lett műlesiklásban második az alpesi sí Vk-n .....	25
Csörgőlabdás hírek .....	26
Negyven éves a Picht vak-írógép.....	28
Gratulálunk.....	29
Elhunyt Korompai Vali .....	31
Elhunyt Gordosné Dr. Szabó Anna .....	33
<b>Felhívások, közlemények</b>	
Ingyenes képzés indul az INFOALAP-nál látássérült gyermekek, felnőttek család- tagjai számára .....	34
Aláíró tanfolyam .....	35
Pályázati felhívás .....	36
Irodalmi pályázat .....	39
Társkeresés .....	39

## Vakok Világa

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Felelős kiadó: Szakály Melinda, az MVGYOSZ elnöke

Szerkesztők: Kovács Judit - Tervezőszerkesztő: Fehér István

A szerkesztőség és a kiadóhivatal címe: 1146 Budapest, Hermina út 47.

Telefon: 384-8440 - E-mail: vv@mvgyosz.hu

Készült a PrintPix Nyomda és Grafikai Stúdióban

ISSN 0209-6765

Az újság előfizethető az MVGYOSZ tagegyesületeinél!

# Házunk tájáról - az MVGYOSZ hírei

## Elnökségi tudósítás

Január 22-én az elnökség megtartotta az év első ülését az MVGYOSZ kislőadó termében. Szakály Melinda, az elnök, valamint öt elnökségi tag: Dr. Tóka László, alelnök, Dr. Nagy Sándor, Kuminka Györgyné, Barnóczki Gábor és Németh Orsolya vettek részt a tanácskozáson. A hivatal munkatársai szintén képviseltették magukat: Dr. Micserics József, hivatalvezető, Kutor Sándorné és Baráth Barbara.

\*

A Vakok és Gyengénlátók Fejér Megyei Szervezete idén sem kap leosztott állami támogatást. Az MVGYOSZ Országos Elnöksége döntését azzal indokolta, hogy az egyesület jelenlegi vezetése elzárkózik az együttműködés lehetőségétől, valamint nem látszik biztosítottnak a pénz szabályszerű felhasználása. Így 2013-ban 21 egyesület részesül a tovább adott költségvetési támogatásban.

Az elnökség úgy határozott, hogy idén a költségvetéséből fix összegben (2 millió forint) részesülnek a tagszerve-

zetek, a maradvány összeget pedig a taglétszám arányában osztják meg. A jövőben úgynevezett Sztenderdizációs Bizottság fogja kidolgozni a felosztás kritériumait, akik várhatóan februárban kezdik meg munkájukat.

\*

A Vakok Világa szerkesztését a májusban tartandó közgyűlésig jómagam végzem. Addig is az Országos Elnökség megkeresést intéz az egyesületek felé azzal, hogy aki vállalni tudná az újság működtetését, dolgozza ki szakmai tervét és pénzügyi koncepcióját. A kérdést az alapszabályt módosító közgyűlésen tárgyalják majd.

\*

Az MVGYOSZ tagjai az úgynevezett "Fehér Bot Alap" kedvezményének köszönhetően 2013. március 1-jétől a fehér botokhoz a kalkulált ár feléért (50 százalékos kedvezmény) juthatnak hozzá. Ezzel az intézkedéssel a szövetség a látássérültek egyik legnélkülözhetőbb segédeszközének a megvásárlásához kíván hozzájárulni.

Az MVGYOSZ tagjainak, illetve bármely tagegyesülete tagjainak fehér botokat két naptári évenként, egy alkalommal az aktuális kalkulált ár 50 százalékaért biztosítja vásárláskor a helyszínen bemutatott és az adott évre érvényes tagsági igazolvány ellenében.

\*

### Nyitott ház

A "Nyitott ház" értelmében minden tagegyesület méltányossági terembérleti díjért veheti igénybe a Szövetség székházának termeit, minimum 4 órára 10.000 Ft díjért. A második és minden további négyórás blokk az MVGYOSZ tagszervezeteinek 10.000 forintba kerül.

Más látássérültekért tevékenykedő szervezetek esetében a méltányossági terembérleti díj első 4 órára szintén 10.000,- forint, azt követően pedig minden megkezdett óráért az MVGYOSZ terembérleti díjtáblázata alapján fizetendő.

A kidolgozott rendszer nem érte el célját, azaz a fentiekben olvasható áron nem vette senki sem igénybe az

MVGYOSZ kiadott termeit. A lehetőség most is mindenki előtt nyitott marad.

\*

Lemondanak a Látóhatár Alapítvány kuratóriumi tagjai, sőt a szervezet a megszüntetést fontolgatja. A szövetség Pest megyei szervezete által létrehozott alapítvány működési és infrastrukturális problémákkal küzd. A következő ülésen döntenek el az alapítvány további sorsát.

\*

Az MVGYOSZ is benyújtotta a megváltozott munkaképességű munkavállalók rehabilitációs foglalkoztatásának költségvetési támogatása című pályázatát. A szervezet 15 megváltozott munkaképességű munkavállaló bértámogatását pályázta meg. Az MVGYOSZ részesült a támogatásban, amely mértéke még nem ismert. Dr. Micserics József, hivatalvezető elmondta, hogy a munkáltatói intézkedések nem érintik a szolgáltatások színvonalának csökkenését.

*Kovács Judit*

## Netszemle

# Áprilistól egyszerűbb lesz a magasabb összegű családi pótlék megállapításához szükséges igazolás kiállításának rendje

Az erről szóló rendelet a Magyar Közlönyben jelent meg. A szociális államtitkárság az MTI-hez eljuttatott közleményében azt írta: az ügyfelek jobb tájékozódását szolgálja az a módosítás, amely szerint a vizsgálatok lefolytatására jogosult szakorvosok és intézmények jegyzékét az Országos Tisztifőorvosi Hivatal a honlapján közzéteszi és folyamatosan frissíti. Ez a lista irányt mutat a családoknak abban a tekintetben, mely betegségek esetén melyik szakorvost kell felkeresniük.

Hozzátették, a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről szóló igazolást több más eljárásban (például a mozgáskorlátozottak közlekedési kedvezményei ügyében) is fel lehet használni. Továbbá annak érdeké-

ben, hogy az igazolás kiállításához ne kelljen ismételt megjeleneni az orvosnál, a jövőben az igazolást a jelenlegi két példány helyett háromban állítják ki. Emellett a Magyar Államkincstár a magasabb összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozatával együtt az igazolás eredeti példányát is visszaküldi.

A magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékosokról szóló rendelet most megjelent módosítása a magasabb összegű családi pótlék összegét nem érinti - írta az államtitkárság.

*forrás: mno.hu*

# Az ombudsman a fogyatékossgal élők foglalkoztatásáért

Az illetékes szakminisztériumok hatékony együttműködését, a világos és egységes szabályozást, a képzést támogató intézményrendszert hiányolja Szabó Máté ombudsman, aki a Munka Méltósága projektjének vizsgálatsorozatában más munkajogi problémák mellett felmérte a fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatásának mai helyzetét.

Az ombudsman abból az alapvetésből indult ki, hogy a fogyatékossgal élő emberek képzése és eredményes foglalkoztatása egymástól elválaszthatatlan, amihez szükséges az illetékes szakminisztériumok hatékony együttműködése. Ám amikor ennek konkrétumairól kérdezte őket, az egyes szakminisztériumok a jogszabályi előírásokra hivatkozva egymástól elhatárolódtak, feladat- és hatásköri kompetenciájuk hiányát hangsúlyozták. Az Emberi Erőforrások Minisztériumától és a Nemzetgazdasági Minisztériumtól, a Nemzeti Munkaügyi Hivataltól, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivataltól, civil szervezetektől, a fogyatékossgal élők számára képzést nyújtó intézményektől kapott információk arra

világítottak rá, hogy nem létezik egységes, világos szabályozás és olyan összehangolt, központi irányítás alatt álló, hierarchikus intézményrendszer, amely a fogyatékossgal élők foglalkoztatását és képzését támogatja. Ez az illetékes szaktárcák közötti együttműködés hiányára vezethető vissza - állapította meg a vizsgálat. Nincs olyan kiterjedt adatbázis, amely nyilvántartaná a fogyatékossgal élőket képző intézményeket. Intézményes keretek hiányában a civil szervezetek pályázati forrásokból szerveznek képzéseket. A pályázati feltételek azonban szűkek, amiért több civil szervezet kimarad a lehetőségből. Az alacsony költségvetésű szakiskolák a központi szervezés és irányítás hiányában magukra hagyatva civil szervezetektől, társintézményektől, és személyes kapcsolataik révén (például végzett tanulóktól) szereznek információkat. A képzésük kevésbé igazodik a munkaerőpiac valós igényeihez, így viszont csekélyek a náluk végző, fogyatékossgal élő emberek elhelyezkedési esélyei. További problémát jelent, hogy a hazai jogrendszerben nincs egységes definíció a "fogyatékos személy" meg-

határozására. A megváltozott munkaképességű munkavállaló és a fogyatékossgal élő fogalmának pontatlan elhatárolása kihat például a munkaadó rehabilitációs hozzájárulás-fizetési kötelezettségére. Ha megváltozott munkaképességű embert alkalmaz, ezt a hozzájárulást nem kell megfizetnie, ám - mivel a jogszabály lehetőséget ad rá - a munkáltató inkább az egészségkárosodott embereket részesíti előnyben a fogyatékossgal élőkkel szemben. A munkavédelemről szóló törvény is elnagyolt az ? esetükben. A munkaadónak ugyan meg kell tennie a fogyatékos munkavállalók munkavégzéséhez szükséges, ésszerűnek nevezett intézkedéseket - ha ezek nem jelennek aránytalanul nagy terhet - ám a jogalkotó elmulasztotta meghatározni, mit jelent ez a gyakorlatban. Emellett nincs olyan szempontrendszer sem, amely valamennyi fogyatékossgai csoportba tartozó munkavállaló foglalkoztatási körülményeinek hatósági ellenőrzését szabályozná. Mindebből következően sérül a fogyatékossgal élők emberi méltóságához és a munka szabad megválasztásához való joga, illetve nem érvényesül az Alaptörvényben deklarált védelmük és az egyenlő bánásmód követelménye sem. A biztos azt is megállapította, hogy a jogszabályi környezet nem felel meg

teljes mértékben az Európai Unió "Európa 2020 Stratégiájában" foglaltaknak, és a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezményben rögzített önálló életvitel és társadalmi részvétel normáinak sem. Az alapvető jogok biztosa megállapításával az illetékes miniszterekhez fordult, és a fogyatékossgal élő emberek munkaerő-piaci integrációjának érdekében az intézkedéseiket kérte. 2012. december 3-án konferencia zárta a Munka Méltósága projektet. A rendezvényen az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkára, Fülöp Attila elmondta, hogy megkezdődött a fogyatékos személyek jogairól szóló, tizenöt éve hatályos törvény felülvizsgálata, valamint megszületett, és a konferenciával egy időben került nyilvánosságra a döntés újabb 5 ezer megváltozott munkaképességű ember munkaerő-piaci igényeket figyelembe vevő képzéséről. Az ombudsman két jelentése a

<http://www.ajbh.hu/allam/jelentes/201204832.rtf>

és a

<http://www.ajbh.hu/allam/jelentes/201205360.rtf>

oldalon olvasható.

# Nem jár, nem jut?

## A látássérült Kristóf esete

Bakonyvári Kristóf 13 éves, látássérült, gyakorlatilag vak. Közlekedni csak kísérővel tud, a szülei autóval viszik mindenhová.

Mivel "közlekedőképességének súlyos akadályozottsága nem áll fenn", ezért a családja elesik egy bizonyos kedvezménytől, mely a közlekedését segítené. És amelyet tavaly még megkaptak.

Kristóf nem vaknak született, másfél hónapos volt, mikor egy orvosi beavatkozás közben megsérült a látóidegrendszere. Szülei ettől kezdve hordták speciális kezelésekre Budapestre, de a látása nemhogy javult volna, hanem évről-évre rosszabb lett. Kristóf ugyan azt állítja, érzékeli a fényt, de a szülei szerint ez már nincs így, fiuknak csak emlékeiben él a fény.

Nem írárták őt speciális intézetbe, mert a Hriszto Botev Általános Iskolában elvállalták a tanítását. Itt az adottságaihoz igazított módszerekkel tanítják, így el tudja sajátítani a tananyagot. Közlekedni viszont egyáltalán nem tud egyedül, szülei autóval hozzák az iskolába, illetve viszik haza. Vagy bárhova máshova. Egyedül csak dőzsavárosi otthonukban és az udvaron közlekedik.

Bakonyvári Kristóf látássérült, kedvezményes parkolási igazolványra jogosult, de gépjárműadó-kedvezményt

nem kaphat utána a család. Mozcássérült is kellene, hogy legyen?

Kristóf után több kedvezményt is kaptak illetve kapnak, például mozgássérült parkolójegyet, azaz "mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványát".

A különbségtétel azért fontos, mert ebben az esetben a köztudatban elterjedt elnevezés ellenére a döntéshozók nem kérdőjelezték meg, hogy Kristóf jogosult erre a kedvezményre, holott nem mozgássérült. Azért nem tud úgy közlekedni, mint az épek, mert vak. Nem bémult le, és nem hiányzik egyik lába sem, ő "csupán" vak. De ez a körülmény legalább annyira gátolja őt a közlekedésben, mintha mozgássérült lenne.

Mivel Kristóf mozgásához szükség volt az autóra is - luxuscikknek ebben a családban semmiképpen nem számít a kis Citroen - eddig az önkormányzatnak fizetett súlyadót is elengedték számukra. De idén már nem. Eddig ehhez elegendő volt a házi orvos által kiállított "hét pontos igazolás", melyben a doktor aláírásával és pecsétjével erősítette meg, hogy Kristóf a "látás hiánya miatt egyedül nem képes helyzetváltozásra". Tavaly a házi orvos helyett egy 2011-ben hozott kormányrendelet miatt a Veszprém Megyei Kormányhivatal Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve



Szakértői Bizottságának szakvéleményére volt szükség. Ez a bizottság megállapította, hogy Kristófnak nincs mozgásszervi károsodása, valamint azt is, hogy "közlekedőképességének súlyos akadályozottsága nem áll fenn".

Kristófot édesapja, Bakonyvári Ferenc szállítja mindenhova, önállóan nem képes közlekedni, autóval hozzák a Botev iskolába, illetve viszik haza. Egy jogszabállyal mégis megvonták a kedvezményét

Ennek alapján a család - erről Bakonyvári Ferenc, édesapja számolt be - tavaly decemberben kézhez kapta a veszprémi polgármesteri hivatal adóhivatalának levelét, melyben arról értesítették őket, hogy "2013. január 1. napjától nem jogosultak gépjárműadó kedvezményre/mentességre".

"Miért nem?" - kérdezi az édesapa. "Mi változott? Idén vakon jobban tud közlekedni a fiam, mint tavaly? Vagy rajtunk akar spórolni a kormány? A vakokon? Ekkora lenne a baj?"

A kérdést - Mi változott? - továbbítottam a polgármesteri hivatal levelét aláíró személynek, Prém Józsefnek. Az adóhivatal vezetője elmondta, idén január 1-jétől új szabályok léptek életbe, kizárólag a Veszprém Megyei Kormányhivatal Rehabilitációs Szakigazgatási Szervének igazolása alapján adhatnak gépjárműadó-kedvezményt.

A látássérültek esetében a kedvezményhez önmagában nem elég a látássérülés, csak akkor jogosultak rá, ha emellett a közlekedést akadályozó egészségügyi problémájuk is van. Mi bármennyire is megértjük az ügyfele-

ink problémáit, jogalkalmazóként kötelesek vagyunk a jogszabályokat betartani - hangsúlyozta a hivatalvezető. Hozzátette, arra még van lehetőség, hogy az ügyfél egyedi méltányossági kérelmet adjon be az adó összegének a mérséklésére vagy eltörlésére - amennyiben az anyagi körülményei indokolták.

\*

## Ami józan ésszel fel nem fogható

Nem tudom, melyik jogalkotó gondolt ebbe bele: a vak nem korlátozott a mozgásában és a közlekedésében. Vagyok olyan naiv, hogy feltételezzem, egyik sem.

Csupán csak átfutottak egy rosszul szerkesztett (vagy csak rosszul értelmezett?) jogszabálytervezet felett. Józan ésszel nem tudom feltételezni, hogy egy jogszabály kevesebb lehetőséget adjon egy vaknak, mint egy mozgássérültnek. Hogy bizonyos (akármilyen!) kedvezményt a vak csak akkor kaphasson meg, ha mellette mozgássérült is. Az nem lehet, hogy valaki ezt kitalálja és leírja, és az sem lehet, hogy az alkalmazását ép értelmű és érzelmi világú embereken átverjék. Valami érthetetlen, ostoba tévedés történt - tessék sürgősen orvosolni! Ha ez nem történik meg, újra kell definiálni a vakság fogalmát. Nem a látássérültekre, hanem az életüket szabályzó rendeletalkotókra vonatkoztatva.

## Tóth Károly látta, mit veszett

*Hódmezővásárhely - A vakok és gyengénlátók vásárhelyi szervezetét 33 éve vezető Tóth Károly 1962-ben, 11 évesen veszette el látását. Azóta sötétség veszi körül - tudja, mit veszett, ismerte a látható világot is -, de felesége és három lánya teljessé teszi életét.*

- Tudom, mit vesztettem, ismertem a látható világot is - mondta a 62 esztendő Tóth Károly, aki 1979 óta vezeti a Vakok és Gyengénlátók Egyesületének vásárhelyi csoportját.

- 1958-ban gyulladás miatt kivették a bal szemem, de a gyulladás a jobb szememnél is problémákat okozott. Szürke hályog keletkezett rajta, csökkent a látásom, többször megoperálták. 1962 januárjában elvesztettem a látásomat, és még februárban kiadtak a klinikáról, mint gyógyíthatatlant. Azóta teljes sötétség borult rám. Lelkileg nagyon megviselt, és igazából a mai napig nem bírtam feldolgozni.

Még a klinikán kereste fel a szegedi, szintén vak id. Jáksó László - a népszerű műsorvezető, Jáksó László édesapja -, és tanította meg az ágyon gubbasztó gyereket ezzel a helyzettel együtt élni, közlekedni. Először a két ágy között "sétált", majd a kórteremben, utána kimerészkedett a folyosóra, a lépcsőn le az udvarra, és kisvártatva együtt játszott a többi sráccal, lánnyal. Id. Jáksó

volt a vakok és gyengénlátók megyei szervezetének elnöke, 1953-ban ő alapította a fonalfeldolgozót, amelyben fénykorában több mint ezer látás- és mozgássérült, valamint egyéb fogyatékkal élő dolgozott. Tóth kitanulta a kosárfonást, a kefe- és cirokseprűkötetést, valamint elvégezte a telefonközpont-kezelői tanfolyamot. Utóbbi hasznosítva dolgozott először Budapesten, majd 26 évig a vásárhelyi Hódikötnél.

A vakok és gyengénlátók szervezeti életéhez szintén id. Jáksó László ösztönzésére, 1972-ben csatlakozott. Be dobta a mély vízbe: a megyei egyesület alelnöke lett, majd 1979-ben megalapította - Kószó Péter alpolgármester édesapjának, Kószó Pál tiszti főorvosnak a segítségével - a vásárhelyi csoportot. - Voltak nehéz, kritikus helyzetek, többször belefáradtam a munkába, de mindig történt olyan esemény, amely továbblendített. Nagy fájdalom, hogy manapság a sorstársak már nem igénylik a közösséget.

Az országban elsőként alapítottak Vásárhelyen Rokkantak Napközijét, amelyben a vakok és gyengénlátók, a mozgáskorlátozottak, a siketek és nagyothallók, valamint az enyhén értelmi fogyatékosok (20 fő) kaptak egész napos ellátást. Tóth Károly 1982 novemberében itt ismerkedett meg a feleségével, Annamáriával, aki az intézetben dolgozott. 1984-ben házasodtak össze, három lányuk született: a már férjezett 26 éves Annamária, a 21 esztendő

egyetemista Edit és a 15 éves, a Bethlen Gábor Református Gimnáziumban kielencedikes Anita.

- Károlyt nyugodtan magára lehet hagyni: a kimosott ruhát kitereti, elmosogat, és a tüzelőt is felaprítja. Amiben tud segít, egy percig sem bántam meg, hogy őt választottam. Isten gondjaira bízunk sorsunkat - mondta Annamária.

*forrás: delmagyar.hu*

## Új fővédnöke van a 90 decibel Projekt-nek

*2013. január 1-től Theresa Bubbear asszony, az Egyesült Királyság magyarországi nagykövethelyettese a 90 decibel Project fővédnöke.*

A 90 decibel Project azzal a céllal jött létre, hogy a kultúrához (színházi előadások, múzeumok, filmek) való egyenlő esélyű hozzáférés lehetővé és rendszeressé váljon a hallás- és látássérültek számára. A Brit Nagykövetség a projekt megalakulása óta hatékonyan támogatja annak célkitűzéseit, melynek köszönhetően az elmúlt másfél év-

ben elismert brit szakemberek tartottak képzéseket magyar színházi jelnyelvi tolmácsoknak és narrátoroknak.

"Örömmel fogadtam el a fővédnöki felkérést, mivel a Brit Külügyminisztérium, a Brit Nagykövetség és jómagam kiemelt figyelmet fordítunk a fogyatékosokra és a sokszínűsége" - mondja Theresa Bubbear nagykövet-helyettes.

"Tiszteletben tartjuk az emberi jogokat, amely az ország külpolitikájában is tükröződik. Elkötelezett támogatói vagyunk a Fogyatékos Személyek Jogairól Szóló ENSZ Egyezménynek is. A kultúrához való hozzáférés ennek szerkesztésének része, melyre számos, a gyakorlatban is jól működő példa megtalálható Nagy-Britanniában."

A Brit Nagykövetség és a 90 decibel együttműködésének köszönhetően a jövőben olyan további programok valósulhatnak meg, melyek a kiváló és már jól bevált brit módszerek bemutatásával és átvételével kívánják javítani a látás- és hallássérültek életminőségét és a kultúrához való szélesebb körű egyenlő esélyű infokommunikációs hozzáférést.

A tervek szerint:

"...folytatódnak a siketeknek jelnyelven tolmácsolt, a látássérülteknek pedig narrációval kísért akadálymentes színházi előadások,

"...a közeljövőben megjelenik a hallássérült gyerekek zenei képzését segítő módszertani füzet,

"...a siketek számára infokommunikációs akadálymentesítésre kerül a Szépművészeti Múzeum állandó kiállítása,

"...brit médiapartnerek közreműködésével jelnyelvi rövidfilm-sorozat készül, amely igazi kikapcsolódást kínál az érintetteknek.

*forrás: szinhaz.hu*

---

## Éjszakai bőrápolás télen

Nappal a tartós hideghatás nagyon igénybe veszi bőrünket. Nem csak a fedetlen területeken, kézen, arcon jelentkeznek károsodások, hanem test-szerte szárazabb, érzékenyebb a bőrünk.

Mivel napközben csak korlátozottan tudjuk ápolni, így fontos, hogy az esti órákban alaposan gondozzuk immun-

rendszerünk eme fontos részét.

Az esti tisztálkodáshoz télen bőrtápláló mosakodó készítményeket alkalmazunk. Legjobbak a természetes alapanyagokból készült szappanok. Ezek között mindenki megtalálhatja a bőrtípusának legmegfelelőbbet. Ne feledkezzünk meg a kéz- és lábápolásról!

Lefekvés előtt, éjszakára kenjük be kezünket és lábunkat levendula tartalmú ápoló krémekkel. A levendula természetesen segíti szervezetünket az éjszakai pihenésben is.

Bőrünk állapotához hozzájárul a lakótér páratartalma is. Ha túl száraz levegőjű térben töltjük az éjszakáinkat, bőrünk illetve légutaink nyálkahártyája kiszárad, reggelre viszkető bőrrel vagy fájdalmas nyeléssel ébredhetünk.

Ennek megelőzése érdekében ajánlott párologtató készülékeket alkalmazni. Egyszerű megoldás a problémára: egy vizes törölköző a radiátoron szárítva szintén emeli a levegő páratalmát. Azonban vigyázzunk, mert a magas páratartalom, pl. a sok vizes ruha benti szárítása veszélyes penészesedéshez vezethet. A megfelelő páratartalom kialakításához az okos szellőztetés is hozzájárul.

Bőrünk épségének megőrzésében a napi folyadékbevitel is szerepet játszik. Csak bőrápoló készítményekkel nem lehet bőrünk jó kondícióját megőrizni. A kiszáradás télen fokozottan fenyeget, ezért ilyenkor is meg kell inni napi 1,5-2 liter folyadékot. A téli hónapokban

viszont részesítsük előnyben a langyos vagy meleg gyógyteákat, meleg leveseket, ezek értékes anyagai szintén táplálják bőrünket.

Mosakodáshoz természetes alapanyagokból készült szappanokat használjunk.

Ha megfogadjuk a tanácsokat, és időben felkészülünk a bőrünket érő igénybevételek elleni küzdelemre, akkor puha, ápoltságú bőrrel vészelhetjük át a megterhelő, tartós mínuszokat. A végtagok védelme a szabad levegőn nagyon fontos, 5 fok alatti hőmérsékletben már ajánlott kesztyűvel, sapkával védenünk szabadon maradó bőrfelületeinket.

Az időjárási hatások az egyéni időjárás-érzékenységen keresztül jelennek meg. Visszatérő tünetek esetén gondoljon rá, hogy a háttérben időjárás eredetű okok is meghúzódhatnak. Tájékozódjon naponta a várható időjárási hatásokról, frontokról.

*forrás: [www.hazipatika.com](http://www.hazipatika.com)*

## Mi történt a vak világban

### "Óda a fényhez" 2012

Az "Óda a fényhez" látássérültek klubja 1996-ban alakult.

A Holdsugár Nyugdíjas Klub akkori vezetője, Kállai Menyhért és felesége Irénke néni biztatására és segítségével.

1994 novemberében Tőkés Szilárdné és Varga Bálintné irányításával középiskolás diákok a mátészalkai művelődési központ színháztermében bemutatták az "Óda a fényhez, vak és gyengénlátó írók és költők antológiája" című művet.

Az MGVYOSZ akkori elnökségi tagja, Lak István tanár úr és munkatársa, Maklári Cecília is részt vett a nagy sikert aratott bemutatón.

Ezen a jótékonysági rendezvényen gyűlt össze a klub alakuló tőkéje, százhétezer forint.

A családsegítő központ akkori vezetője, Izsóné Lábás Erika és munkatársai, Mártonné Molnár Erika és Dr. Kádár Emilia önzetlen munkájára is számíthattunk, valamint a művelődési központ munkatársaira.

A Képes Géza Városi Könyvtár vezetője, Juhász József is támogatta az alapítók munkáját.

Az elmúlt 16 évben Mátészalka város polgármesterei is támogatták a klub működését és a programok megvalósítását; Bíró Miklós, Szilágyi Dénes és

2012-ben Szabó István.

A klub elnöke a kezdetektől folyamatosan, így a 2012-es évben Deme Jánosné Anikó is. Elnökségi tagok: Bodó Józsefné Irénke, Farkas Józsefné Ica néni.

A klub létszáma 2012-ben: 25 fő.

Foglalkozásainkat kéthetenként csütörtökön, programterv szerint, a mátészalkai Városi Művelődési Központban tartjuk 13 órai kezdettel.

A klubtagok éves tagsági díjat fizetnek, amit közösen állapítunk meg az újév első foglalkozásán a jelenlevő tagok javaslata szerint. Ezen a foglalkozáson fogadjuk el a programtervet, és a vezetőség beszámol az elmúlt évi tevékenységről, az anyagi helyzetről, és a kötelezettségekről.

Önkénteseinknek és a kísérőknek megköszönjük a klub fenntartásához nélkülözhetetlen közreműködését.

A 2012-es évről elmondhatjuk, minden téren sikeres volt, ahogy mondani szokták, soha rosszabb ne legyen!

Minden tervbe vett programunkat megvalósítottuk.

A januári beszámolónál még tanácsaltanok voltunk, összejön-e annyi pénzünk, hogy szerényen működni tudjunk. Reményen felül sikerült minden.

Szabó István polgármester úr 30.000

forinttal, a vakok egyesületének érzékenyítő csoportja 87.500 forinttal, a klub tagjai pedig 50.000 forinttal járultak hozzá a fenntartáshoz.

Arról is be kell számolnom, hogy a mátészalkai Városi Művelődési Központtól térítésmentesen kapjuk a foglalkozásainkhoz szükséges termet.

Januárban a második foglalkozáson közösen elénekeljük a Himnuszt és Kölcsey Ferencre emlékezünk a magyar kultúra napja kapcsán. Szívesen beszélgetünk egy forró kávé vagy tea mellett.

Örülünk, ha a téli időjárás ellenére a távolabbi településekről is eljönnek tagjaink.

Februárban farsangi batyus bált rendezünk, márciusban férfitársaink köszöntik a nőket, megajándékozzuk névnaposainkat.

A tavaszi délutánokon ismét ünneplünk: a költészet napját, a nagymamák, édesanyák, gyermekek, férfiak napját és a klub alakulását. Érzékenyítő és szemléletformáló bemutatókat tartottunk több alkalommal is, a Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesületének tagjaival és munkatársaival, valamint a mátészalkai Városi Művelődési Központ dolgozóival.

A mátészalkai Városi Művelődési Központ eredményesen pályázott, így májusban megtarthattuk az "Egymás mellett boldogan" című érzékenyítő programot, amin a Képes Géza Általános Iskola diákjai és tanárai vettek

részt. A két napos programot a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

A városi sétát általában fagyfaltozás követi új partnerünkkel, a Derűs Alkony Idősek Klubjával. Két alkalommal is szerveztünk szabadtéri bográcsozást, szalonnasütést. Valóban derűs volt a hangulat és az idő is, amit a közös nótázás is tanúsított.

Az első félévben mindig meghívunk egy-egy illusztris vendéget. 2012-ben Losonci Léna költő beszámolóját és Dr. Vassné Dr. Kemecsei Hedvig ügyvéd nő jogi előadását hallhattuk az Egyenlő Bánásmód Hatóság munkájáról.

A második félévben, ami a nyári szünet után, szeptemberben kezdődik, önkénteseink vendégül látják Mátészalka kistérségében élő sorstársainkat és kísérőiket. Ilyenkor a megyei vakok egyesületének munkatársánál érvényesíteni lehet a tagkönyveket, lehetőség van a sajtótermékek előfizetésére, információszerezésre Nagy Tünde elnök asszonytól.

Október 15-e a Nemzetközi Fehér Bot Napja, és ősszel nem maradhat el az irodalmi teadélután sem.

Karácsonyi évváró ünnepünkkel, egy uzsonnával, sok szép verssel, dallal búcsúzzunk az évtől. Minden klubtagunkat szerény ajándékkal lepünk meg és kölcsönös jókívánságokkal várjuk az újévet.

Végezetül tisztelettel köszönjük minden kedves támogatóknak, hogy 16 éve működni tud a segítségükkel a Lá-

tássérültek Mátészalkai Klubja.

A 2012-es évben támogatóink voltak:

Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete, má-tészalkai Városi Művelődési Központ, Mátészalka polgármestere, Szabó Ist-ván, Képes Géza Városi Könyvtár, Szatmári Múzeum, Kocsord Református Egyház, Kistó Pékség, Falánk Fanni Cukrászda, Támogató Szolgálat Máté-szalka, Kraszna Vigadó, Görög Katoli-kus Egyház Mátészalka, Pótor Jánosné, Flamand Pékség, Veres Ist-ván, Zsoldos Judit, Palásti Tibor és Kofi, valamint önkéntes segítők.

Minden kedves sorstársunkat, kísé-rőjét és az önkéntes segítőt is szíve-sen látjuk foglalkozásainkon!

Éves klubprogramunk megtalálható a Vakok és Gyengénlátók Sz-Sz-B Me-gyei Egyesületének weboldalán: [www.vakegy.hu](http://www.vakegy.hu) a magunkról hivatko-zás alatt.

A kedves olvasóknak **BOLDOG ÚJ ÉVET** kívánok az "Óda a fényhez" Lá-tássérültek Klubja és a magam nevé-ben!

*Deme Jánosné - klubvezető*

## Egy délután a FUTURÁBAN!

2012. december 6-án a Vakok és Gyengénlátók Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesületének Mosonmagyaró-vári Körzeti Csoportja soros összejöve-tele volt, ahol Mikulás és Karácsonyi ünnepséget tartottunk: versmondással, karácsonyi énekekkel terített asztal kö-rül. A karácsonyfa mellett meghitt hangulatban telt az idő. 15-óra körül felállt a klubvezetőnk, Fördös Györgyné Márti, és elmondta, hogy meglepetést tartogat számunkra ez a nap: a fogyatékosok napja alkalmából meghívást kaptunk a mosonmagyaró-vári FUTURÁBA, ahol szeretettel vár-nak bennünket. Nagy volt az öröm, harmincan útnak is indultunk. Ott nagy szeretettel vártak bennünket és

teljes odafigyeléssel kalauzoltak a munkatársak. A FUTURA 2012 au-gusztusában megnyílt interaktív kiállít-ása négy szinten mutatja be a négy alapelem funkcióját az életünkben, (a földet, a vizet, a tüzet, a levegőt). A pre-cíz, figyelmes idegenvezetéssel a kevés idő ellenére is próbáltunk minél több információt begyűjteni és megismer-kedni az egyes elemek működésével. A különböző szimulátorok segítségével megtapasztalhattuk a földrengés hatá-sát az emberekre és az állatokra vonat-kozóan. Kipróbálhattuk a súlytalanság állapotát, ami nagyon tetszett minden-kinnek, a nem látó ember számára külö-nösen érdekes volt. Különböző szagok és hanghatások színesítették kis sétán-



kat az épületben. Egy kis játék után a Mikuláskuckót látogattuk meg. A vendéglátók finom teával kínáltak bennünket, nagyon figyelmesek voltak, még a vakvezető Zorka kutyát is kényeztették. A Mikulás nagyon aranyos és kedves volt hozzánk, megpróbálta érzékeltetni a kuckó hangulatát. Színes szavainak köszönhetően elképzeltük magunk előtt a mennyezetet a hópihéekkel, a színes világítást és a gyerekek kívánságfalát. Meglepetésünkre ajándékot is kaptunk finom gyümölcsök formájában, a csokoládét pedig a gyermekeknek adták. Nagy élményt jelentett, amikor az egyik egyetemista látássérült

lány azzal a kéréssel fordult a Mikulás-hoz, hogy hadd fogja meg a szakállát, mert kíváncsi volt, hogy milyen is valójában. Nagy nevetések közepette mindenki meg akarta tapintani a Télapó szakállát.

Másodszor jutottunk el a kiállításra, de még párszor el szeretnénk menni, mert ez hatalmas élmény. Ajánljuk fiatalnak, öregnek, az összes fogyatékkal élőknek és persze egészségeseknek is. Mindenki megtalálja az őt érdeklő témát, látnivalót és érdekességet a FUTURÁBAN.

*Fördös Györgyné*

---

## Új lehetőség, sikeres vizsga

A Nemzetközi Masszázs Akadémia 120 órás svédmasszázs tanfolyamot szervezett látássérülteknek. A felhívásra 6-an jelentkezünk, a napokban tettünk mindannyian sikeres záróvizsgát.

Az iskola céljául tűzte ki, hogy tanfolyamán olyan szakembereket képeznek ki, akik a svédmasszázs technikáját elméletben és gyakorlatban egyaránt ismerik, fogásait biztonságosan és szakszerűen alkalmazzák. A képzéssel a megvalósítók egyfajta hiányt szeretnének betölteni, amely a látássérültek számára nehezebben elérhető gyógymasszázst hivatott

helyettesíteni. 2004-2005 között volt lehetősége a vak embereknek utoljára arra, hogy az MVGYSZ által szervezett gyógymasszázst tanfolyamot elvégezzék.

A Nemzetközi Masszázs Akadémia svédmasszázst modulját 6-an sikeresen befejeztük: Vargyas Kata vezetett be minket a svédmasszázs rejtélyeibe. A türelem, az egymásra való odafigyelés, az egyéni segítségnyújtás és persze a jó hangulat, mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy elégedettséggel és használható tudással vegyük át tanúsítványunkat január 19-én.

Köszönet Vargyas Katának és a Nemzetközi Masszázs Akadémia szervezőinek. Abban reménykedem, hogy a lezajlott tanfolyamot még további képzések is követik.

*Kovács Judit*

---

## Visszapillantás a tolna megyei egyesület 2012. évi eseményeire!

Mint minden esztendőben, az anyagi lehetőségek beszűkülése ellenére is a 2012. évre tervezett, és a hagyományainkat követő rendezvényeinket megtartottuk.

A lelkes tagság szép számmal vett részt a vezetőség által szervezett, és az önkéntes segítők segítségével lebonyolított rendezvényeken.

Tavasszal a programok az aktuális ünnepekkel kezdődnek, ilyenek pl. a farsangi multság, március 15-ei megemlékezés, nőnap, húsvét, anyák napja. Ilyenkor verses, zenés műsorral készülnek a rendezők és a szereplők.

Ünnepségeket, klubdelutánokat, előadásokat, fórumokat stb. szerveztünk a megyeszékhelyen és a Baráti Köröknél megyénk városaiban is.

CIVIL Fesztivál Dombóváron a művelődési házban és körülötte 2012. június 2-án, melynek rendezésében is részt vettünk: Civil szervezetek kiadványai és bemutatkozása, főzőverseny, kulturális programok.

Rendezvényeinkkel kapcsolódtunk megyei, városi rendezvényekhez, pl: vetélkedők Garay János születésének kettőszázadik évfordulója alkalmából, négyfős csoportok bizonygatták felkészültségüket. A költő életrajzából, költészetéből, legismertebb műveiből készültek fel a versenyző csapatok, akik értékes jutalomban, és elismerő oklevélben részesültek. Önkéntesek napja, Állampolgári Részvétel Hete, szüreti napok, múzeumok éjszakája, a pincétől a padlásig, segítő kísérelőkkel. A nyár talán legnépszerűbb mozzanata volt a Dombori Ifjúsági Táborban eltöltött üdülés. Fürdés, csónakázás, különféle játékok várták a gyerekeket, akik immár tizennyolcadik alkalommal vehettek részt ilyen táborozáson.

Bemutatkozási lehetőség Szekszárdon a Garay téren és segédeszköz bemutatók ugyanitt. Az egy hétig tartó rendezvényeken minden este előadások. Nyárnyitó rendezvény a Promé-

theusz Parkban, ahol nagy közönség előtt bemutatkozhattunk. Volt, aki élménybeszámolót tartott a rehabilitációs élményeiről, más saját versét mondta el a másság megélésével kapcsolatosan. Szekszárdon részvétel a Szent László napokon.

Szekszárd testvérvárosától, Bietigheim-Bissingentől nagy értékű adományt kaptunk. Új és használt ruhanevet, szemüvegkereteket és napszemüvegeket, melyek közül az egyesületi tagok örömmel válogathattak.

Júliusban "Mindenki Névnepje", zene, tánc, vidám műsorok.

Számítógépes pályázaton 22 fő kapott gépet. A gépeket iskoláktól, intézményektől kaptuk adományként. A rá telepített olvasó programmal a teljesen vak sorstársaink is olvashatják hírleveleinket, vagy akár a hangos könyveket is.

Virágkötő tanfolyam volt, sajnos nem ingyenes.

Értesítettük Tagtársainkat a kedvezményes gépkocsi szerzéssel kapcsolatban. Több mint kétszázan jeleztek vissza, hogy érdekelné őket, milyenek az igénylés feltételei. Tájékoztatót szerveztünk, ahol több mint száz Tagtársunk vett részt. Meghívtuk a Suzuki, a Széchenyi Bank és a Tm-i Szoc. és

Gyámhivatal képviselőit. Segítettünk az igénylések elkészítésében.

A "Szeretet Lángja", közvélemény formáló rendezvény a megyeszékhely legforgalmasabb terén került megrendezésre, mely a Szüreti Napok legelső programja is egyben. Felléptek más fogyatékkal élők mellett tagtársaink is dallal, versekkel. Egy új szót is tanulhattunk, amely kissé árnyaltabbá teszi a mássággal élők megszólítását: segítséggel élők.

Jövőre Egyesületünk rendezi, második alkalommal. A rendezvény végén átvettük a "Lángot" a szervezőktől. Ez a megtisztelő felkérés 2013-ban újabb feladatokat ró majd a tagokra és a szervezőkre, de igyekszünk méltóképpen megrendezni elődeinkhez hasonlóan.

Fehér Bot Napi rendezvényeket tartottunk zenés, irodalmi műsorok, vetélkedőket csapatok részvételével.

A kihelyezett ügyfélfogadásokat közösen szerveztük a Baráti Körök vezetőivel a Fehér Bot Napja hitében.

Kirándultunk Tamásiba, ahol a meleg vizes fürdőbe kedvezményesen juthattunk be, élvezve a víz jótékony hatását.

Ingyenes masszázsa a Tagtársaknak és hozzátartozóiknak. Minden szerdán

ruhaosztás a szekszárdi székházunkban, ahol munkatársaink várják a sorstársakat.

Önkéntes szociális segítők bevásárolnak, orvoshoz, gyógyszertárba, rendezvényeinkre, kirándulásokra kísérik a rászorulókat.

Integrált sportnap Szekszárdon a Sportcsarnokban. Sok érmet szereztünk egyéniben.

Sportélmény Alapítvány integrált futóversenyén kiváló eredményt értünk el: 2 arany, 2 ezüst, 3 bronzérmes nyertek sportoló egyesületi tagjaink.

Érzékenyítő esélyórák tartása iskolákban, intézményekben, ahol a fiatalok megismerkedhetnek a segítséggel élők problémáival, életlehetőségeikkel, és az esetleges segítség módjaival, szakszerűségével. Sok esetben megváltozik a véleményük, megítélésük, hozzáállásuk.

Intézmények akadálymentesítésében vettünk részt.

Elhelyezkedési tréning a dolgozni akaró sorstársak lehetőségeiről, ami sajnos egyre kevesebb reménnyel kecsegtet, de öröm számunkra, hogy 454 munkaképes korú tagtársunk közül 180 fő dolgozik.

Irodánkban 15-40 fős napi ügyfélforgalom: segély kérelmek írása, egyéni ügyek kérésre történő intézése, tagfelvételek, FOT ügyintézésben segítségnyújtás stb. Telefonos ügyfélszolgálat. Munkatársaink várják hívásaikat, és segítenek a problémák megoldásában.

Rendezvényeinken több ezer emberrel találkoztunk megyénkben és sok ismeretség, barátság született. Készültünk a karácsonyra a "Csomagba zárt szeretet" adománygyűjtő programunkkal, melynek eredményes hozzájárulással és más támogatók segítségével tudtuk megajándékozni Sorstársainkat.

Rendezvényeinken több mint 700 résztvevő vett részt. Ebben a munkában az önkéntes segítők aktívan részt vettek. Munkájukra nagy szükség van, nélkülük nehéz lenne mindent megvalósítani. A megye városaiban más-más időpontokban tartottuk meg a meghitt hangulatú karácsonyi ünnepségeket.

Minden Sorstársunknak **BOLDOG ÚJ ÉVET** kívánunk, sok szeretettel:

Vakok és Gyengénlátók Tolna Megyei Egyesülete Elnöksége és Tagjai nevében.

Sok szeretettel.

Sorstársi üdvözlettel:

*Kovács Lászlóné*  
Elnök

## Sport és szabadidő

### Vakmerők

**Nincs akadály: nem látnak, de futnak és futballoznak.**

Néhányan a pályán szaladgálók közül születésüktől vakok, nem láttak futást sohasem: el kell magyarázni nekik, miféle az a mozgás. Ennek ellenére futballoznak.

És csupán a segítők kiáltásából értesülnek arról, ha gólt szereztek.

*Pető Péter*

*Népszabadság 2013. január 20.*

"Isti azért nem jött a mai edzésre, mert holnap kilencven kilométeres túrát teljesít, s már elutazott a helyszínre" - magyarázza Szeli Emília, a vakok szabadidős sportját szervező, hozzávetőleg száztagú LÁSS futballprogramjának koordinátora. A sátortetősműfüves pálya szélén várjuk a pénteki tréninget.

A meglepő indoklás után az érdemi érdeklődés elmarad, inkább csak hümmögünk, tekintettel arra, hogy néhány héttel korábban már találkoztunk az extra kihívást vállaló, huszonhét éves Jeremcsuk Istvánnal. Akkor azért kerestük meg, mert mind több futóversenyen tűntek fel vak futók, akik úgy maradnak pályán, hogy egy vékony szalag köti őket látó társukhoz. Az érintett ak-

kor meg sem említette "majd száz kilométeres tervét". Nyilván hétköznapiinak gondolta, hogy egy vak férfi ilyen túrát tervez.

Amúgy azon a hideg estén a Margitszigeti villamosmegállóban várta őt Varga István, a látó futópartner. Az első találkozásuk nem volt éppen mindennapi: István szokásának megfelelően kocogott a rekortánon, amikor észrevette a párost, melynek tagjait "kötél" fűzte össze. Odament a duóhoz, s a miértről meg a hogyanról kérdezett. A válaszok nem hagyták hidegen, amennyiben hamarosan önkéntesként csatlakozott a LÁSS-hoz. A legtöbb esetben vele teljesíti Isti a napi penzumot.

A misszió abszolválása korántsem egyszerű - gondoljuk mi. Soroljuk a problémákat, hogy tudniillik mennyi lemondással jár, hogy egymáshoz kell igazítaniuk a napirendjüket, mennyire zavaró, hogy a másakra kell figyelniük, hogy egyszerre kell lépniük, hogy a tempójuk nem különbözhet, de még elfáradniuk is ugyanakkor javasolt. Ám listánk nem kavar vihart...

Odafigyelünk - közlik. És tényleg ilyen egyszerűnek tetszik az egész, mert István már nyújtja is a kollégának a neonzöld megkülönböztető dresszt,

hogyan látvány figyelmeztesse a többi futót: nem véletlenül foglalják el az utat azzal, hogy egymás mellett haladnak. Persze a segítő addigra elintézte az öltözőt, megkereste a szekrényt, s eligazította Istit. Megy minden a maga útján, így hamarosan nekiindulnak a két Sziget-körös, több mint tizenegy kilométeres adagnak. Nekik nem tűnik félelmetesnek a táv: letudtak már félmaratont, most már a 42 195 méter leküzdésére készülnek.

Szép vállalkozás ez bárkinek, kivált egy olyan fiatalember számára, aki csecsemőkora óta vak. Koraszülöttként súlyos gondok voltak a légzésével, így inkubátorba tették: az orvosok elrontották az oxigénadagolást, azóta nem lát. Igaz, ez nem akadályozta meg abban, hogy lényegében minden elérhető sportágat kipróbáljon, hogy tanuljon a Budapesti Kommunikációs Főiskolán, s hírszerkesztőként dolgozzon. Miként abban sem, hogy több tíz kilométeres túráknak menjen neki szólóban.

Csöppet sem meglepő, hogy a vakfutballt is kipróbálta.

- Az a csörgőlabda, igaz? - kérdezett vissza a többség, amikor péntek esti programomról referáltam. Nem - feleltem mind rezignáltabban. Igaz, annyi hasonlóság van a két játék között, hogy a labda zörög. Már amíg gurul.

Nem meglepő, hogy akadnak szépen, akiknek elképzelhetetlennek tetszik, hogy a vakok labdarúgással foglalkoz-

zanak. Hiszen nem látják a társaikat, a kaput, az ellenfelet, a felezővonalat. Hát hogyan? Érthetetlen. Szeli Emília szerint akkor juthatunk közelebb a feladat nehézségének feldolgozásához, ha teszünk egy próbát. Óvatosan ellenkezünk, inkább nézzük a srácokat: akad, akinek óriási erőfeszítésekbe kerül, hogy a kapu közelébe kerüljön, de akad olyan is, aki elemi erővel zúdítja a labdát a bal felső sarokba.

Egy-két gyakorlat magabiztos végrehajtása láttán hirtelen úgy érzem, talán nem reménytelen a teszt. Szemkötőt öltök, és a sarokba vonulok kísérletezni.

Az első lépés még ígéretes, aztán gyorsan elveszítem a labdát: megáll, nincs már hangja, a sötétben tapogatózom a lábaimmal, s pillanat múlva már türelmetlenség és tehetetlenség feszít. Emília nyugodt hangja terel a megoldás felé: instrukciót ad, hogy merre kápirgáljak. Aztán passzolnék Schmidt fotós kollégához, de a segítőtől arról értesülök: öt méteren kettőt tévedtem.

És jön felém az átadás, pontos, ám a csörömpölés mindig oly közelinek tűnik, hogy vagy háromszor taposom a levegőt abban a reményben: labdát találok. Amikor viszont tényleg odaér, éppen nem stoppolok. Elgurul, néma marad, kezdődhet újra a vadászat. Ráadásul löni sem egyszerű. Heteshez készülök, hátralépek kettőt, s csak akkor tudatosul bennem: innen nincs visszaút. Ekkora távolságból már nem talál-

lok oda a zslugához, nem lesz hálóság-gató lövés...

A szörnyű pillanatok után lényegében felfoghatatlannak tetszik, hogy a fiúk angyali nyugalommal teszik-ve-szik a labdát, egyikük pedig vagy három olyan szólót mutat be, amelynek gól a vége. Néhány megoldást látva csöppet sem meglepő, hogy a vakfutball paralimpiai sportág: a szabályrendszere a futsal reguláin építkezik. Négy mezőnyjátékos és egy kapus alkotja a csapatot, a hatodik szabálytalanságot kisbüntető követi. A meccset két kategóriában rendezik. Az egyikben a B1-es, a teljesen vak, a másikban a B2-es és a B3-as, azaz a súlyosan látássérült labdarúgók lépnek pályára. A kapus a kivétel: ő lát. Ennek

köszönhető, hogy Jens Lehmann, a német futballválogatott korábbi egyese bejelentette: hazája vakfutballegyüttesének hálóőreként ott szeretne lenni a 2016-os Rio de Janeiró-i paralimpián.

De még a világklasszis antréja sem jelentene garantált sikert: a kapusoknak néhány négyzetméteres zónában kell maradniuk, azaz a közeli, jól eltalált lövésekkel szemben a legjobbak is tehetetlenek maradhatnak. Ráadásul a kapusnak egyéb feladata is van: ő irányítja a védőket. A támadókat az ellenfél kapuja mögött posztoló asszisztens instruálja. Középen az edző osztja a tanácsokat, s a palánkot ütögetve ad jel-

zést a játékosoknak, akik ennek alapján tájékozódnak. Megannyi részlet akad még, amelyről nem mesélünk, ám arról be kell számolnunk, hogy labdás sportágakban nincsenek véletlenek. Legalábbis erre utal, hogy a londoni ötkarikás játékok döntőjében Brazília és Franciaország randevúzott.

A rangadót a szambaország legjobbjai nyerték. A dél-amerikai spílerek képviselte nívótól azért messze van az a hatos, amely Benedek Richárd szakvezető irányításával a budai sportcentrumok egyikében gyakorol. De legalább edzeni tud, ami annak is köszönhető, hogy Emília és Bendzsó is segít a munkában. Az utóbbi nem családi érintettség miatt vesz részt a foglalkozáson. Kamasz volt, amikor legjobb barátja elveszítette a látását. Évekkel később lekísérte őt a tréningre, s ottragadt.

Lényegében sohasem mulaszt edzést. És már régen mindegy, hogy a régi ismerős éppen részt vesz-e a programon. Szükség is van a segítségére, mert önkéntesek nélkül nincs munka: ők látanak a játékosok helyett. És többen vannak, akik erre áldozzák szabad idejüket. Nélkülük nem megy.

Márpedig igény van rá. Szeli Emília szerint nem véletlen, hogy ma már a labdarúgás sem csak álom a sérültek számára: "Felnőtt a vakoknak az a generációja, amelynek tagjai integrálódtak a társadalomba, s nem csupán a munkában szeretnének ugyanolyan fel-

adatokat ellátni, mint ép társaik, hanem a szabad idejüket is hasonlóképpen szeretnék eltölteni. Hogy sok helyen már nincs különbség, azt jelzi: futkározik itt zongoraművész és egyetemista, műszaki menedzser és jogász egyaránt. Miért ne futballozhatnak?"

Erre speciel akad válaszunk: infrastukturális problémák miatt. Nincs az országban egyetlen olyan palánkos, 40x20 méteres pálya sem, amely maradéktalanul megfelelné a nemzetközi előírásoknak. Igaz, egyelőre tömegigény sem mutatkozik a létesítményre. A vakok többsége nem sportol. Ez nem különleges idehaza.

Az épek is az Európai Unió legkevesbé aktív közösségeinek egyikét alkotják. Nem szólva arról, hogy csak a fővárosban van a centrum: a vak futbalisták több településen játszottak már bemutató mérkőzéseket, hátha a helyiek is kedvet kapnak a játékhoz. Máshol még nem gründoltak csapatot, bár Debrecenben már szerveződik az együttes. A rivális, a meccshangulat növelné a budapestiek motivációját is.

Miként németországi látogatásuk tette. A LÁSS-nak és az MLSZ-nek köszönhetően eljutottak a "Bundesliga" fordulójának egyikére, amelyen egy alkalmi gárdával játszhattak egy találkózót. A mérkőzésen 1-1-es döntetlen született. Ulrich Pfisterer, a helyi csapat szakvezetője meg is dicsérte a magya-

rokat: kevés tapasztalattal szépen helyt álltak. Apró tanácsokat is adott a vendégnek. Ennek gyümölcse például Szabolcs labdaátvétele. A fiatalember nem belsővel kezeli le a labdát: a lábát keresztben a földre teszi, így a lehető legnagyobb felületet alakítja ki, amelyben mindenképp elakad a felé küldött játékszer.

Amikor a trükkökről kérdezem a játékosokat, egymás szavába vágva részletezik a tudnivalókat: ha elnémul a labda, a játékvezető interveniál, ha cseleznek, a csörgéssel tévesztik meg ellenfelüket, s egyikük ezért gyakorolja, hogy a két lába közé szorított labdát a feje fölött dobja át, s mire az ellenfél eszmél, már megkerülte. Csönd tehát nincs. Mármint nem csupán a beszélgetés alkalmával, hanem a játéktéren sem. Részint azért, mert az instruktorok hangos szavakkal vezénylik a csapatot, részint, azért, mert a labdarúgók is folyton kiabálnak. "Voy, voy" - hallik mindenfelől. Alapos okuk van a kurjongatásra: ezzel előzik meg a karambolokat, a hangjelzés a figyelmeztetés.

Ha véletlenül ütköznek, akkor sem áll meg a játék, az érintettek felugranak, s rohannak tovább. Aztán együtt ünnepelnek, ha valaki gólt kiált. Mert csak a segítő értesítéséből tudják meg az örömhírt. Az alkalmi érdeklődő szoruló torokkal bámulja a jelenetet, mert hát a gól pillanata mégiscsak a futball leglényege, ám a játékosoknak ilyesmi



nem jár a fejében. Sokan futást sem láttak még életükben, mindent csak elképzelnék. Ezért van az, hogy a gyakorlott szem egyből kiszúrja, ki az, aki születésétől fogva vak, s sohasem látta, mit, miként csinálnak mások. De ők is próbálkoznak. Talán éppen e törhetetlen akarat miatt dühítik Emíliát azok a pillanatok, amelyek a kítaszítottságot jelzik.

Mesél arról az esetről, amikor a sá-tortető nem feszült a pálya felett, s az apuka a gyermekével sétált a pálya mellett. A kölyök azt kérdezte a szülő-től: miért van elfedve a szemük? "Mert úgy izgalmasabb" - felelte a férfi. Emília azonnal hátrafordult, és válaszolt: "Azért, mert nem látnak". Az érintett felkapta a srácot, s a páros elsietett. A nő úgy véli, az integráció az egyetlen út, s azok, akik korán találkoznak a vakokkal, megtanulnak együtt élni velük, megértik nehézségeiket, toleránsabbá válnak, elfogadják társaikat. Ha egy-

szer ők lesznek többségben, akkor talán idehaza is jelentős támogatói lesznek a parasportnak.

A cégek egyelőre nem látnak fantáziát a fogyatékosok testkultúrájának mecenatúrájában. A vak futballistáknak egyelőre nemhogy szponzoruk, még mezük sincs. A "szertáros" Emília, akinek vak párja ezúttal sérülése miatt nem tudott részt venni az edzésen, de telefonon tartotta a kapcsolatot vele: ha nem is a dresszeket, de a szemkötőket mossa. Elvileg mindenkinek fel kell tennie, de ezúttal csak azok hordják, akik súlyosan látássérültek, alig látnak. A teljesen vakok nem alkalmazzák. A mérkőzés már a végéhez közeledik: újabb találat. Beakadt a felsőbe - szalad ki a szánkon. Tán mert szeretnénk elmesélni, mekkora gól volt.

*Forrás:*

<http://nol.hu/belfold/20130119-vakmerok>

## Magyar látássérült lett műlesiklásban második az alpesi sí Vk-n

Fantasztikus eredményt ért el Balogh Zsolt (vezetője Fábíán Attila) az ausztriai Rinnben zajló alpesi sí Világkupa-versenyen.

A 30 éves sportoló műlesiklásban a második helyen végzett.

A látássérült sportoló 2011 óta tagja a magyar válogatottnak, az a célja, hogy a Vk-versenyeken elég pontot szerezzen a világbajnoki részvétel kiharcolásához, és a 2014-es szocsi téli paralimpiai kvóta megszerzéséhez.

*Forrás: MPB*

## Csörgőlabdás hírek

Lezajlott a 2012-2013-as Csörgőlabda Magyar Bajnokság első két fordulója.

Mivel a magyar csörgőlabda teljes átstrukturálása folyamatban van, így az idei hazai bajnokság rendhagyó versenysorozat lesz.

Ez évben nincsen I. és II. osztály, hanem egy osztályban versenyeznek a csapatok.

8 együttes nevezett az idei sorozatra, melyek az alábbi két 4-4 csapatos csoportba kerültek:

### A csoport:

Női válogatott, Vakok és Gyengénlátók Integráló Sportegyesülete (Eger), Tatabánya, Vakok és Csökkentlátók Wesselényi Miklós Sportegyesülete (Wesselényi Se)

### B csoport:

Gyengénlátó Diákok Sportegyesülete (GYDSE), Nyíregyháza, Vak Diákok Sportegyesülete I. (VDSE II.), Vak Diákok Sportegyesülete II. (VDSE II.)

Az első fordulóra 2012. november 24-én a budapesti Neumann János Szakközépiskolában került sor.

A B csoport mind a 4 csapata megjelent, és rendben lezajlottak a mérkőzések.

Az A csoportban viszont csak a Női válogatott és a Wesselényi SE volt ott a fordulón.

Ennek következtében az A csoport 6 mérkőzéséből mindössze 1 meccset sikerült lejátszani.

Mindkét csoportban a favoritok domináltak, az A csoportban a Wesselényi Se, míg a B csoportban a VDSE I. csapata.

A második fordulót 2013. január 12-én Egerben rendezték meg.

Itt már az A csoportban 3 csapat vett részt, így 2-vel több mérkőzést sikerült lebonyolítani.

Ismét a Wesselényi SE nyerte a fordulót, a Női válogatott végzett a második helyen, mivel sikerült legyőzniük a házigazda Eger csapatát.

A B csoportban az esélyes VDSE I. csapata győzedelmeskedett, a VDSE II. előtt.

Az alapszakasz utolsó fordulóját február 9-én Tatán szervezik.

Ezt követően márciusban, és májusban lesz a rájátszás, ahol a csapatok úgynevezett alsó és felsőház rendszerben fognak egymással megküzdeni.

Az alsóházba a két csoport harmadik, illetve negyedik helyezett csapatai kerülnek, míg a felsőházba a két csoport első és második helyezett együttese jutnak.

A két csoportban eddig lejátszott mérkőzések eredményei, és a csoportok állása:

### B csoport

1. mérkőzés: Vak Diákok SE I. - Vak Diákok SE II.	10-0
2. mérkőzés: Vak Diákok SE II. - Gyengénlátó DSE	11-3
3. mérkőzés: Vak Diákok SE I. - Gyengénlátó DSE	10-0
4. mérkőzés: Nyíregyháza - Vak Diákok SE II.	2-12
5. mérkőzés: Vak Diákok SE I. - Nyíregyháza	10-0
6. mérkőzés: Nyíregyháza - Gyengénlátó DSE	1-11

### Tabella

1. Vak Diákok SE I.	63-3	18 pont
2. Vak Diákok SE II.	42-29	12 pont
3. Gyengénlátó DSE	27-31	6 pont
4. Nyíregyháza	3-63	0 pont

### A csoport

1. mérkőzés: Női Válogatott - Wesselényi	0-10
2. mérkőzés: Tatabánya - Eger	elmaradt
3. mérkőzés: Női Válogatott - Tatabánya	elmaradt
4. mérkőzés: Wesselényi - Eger	12-2
5. mérkőzés: Eger - Női Válogatott	4-8
6. mérkőzés: Tatabánya - Wesselényi	elmaradt

### Tabella

1. Wesselényi	33-3	18 pont
2. Női Válogatott	9-25	12 pont
3. Eger	6-20	0 pont
4. Tatabánya	0-0	0 pont

Az A csoportból már biztosan feljutott a felsőházba a Női válogatott és a Wesselényi SE, míg a B csoportból a VDSE I. és a VDSE II. kerül a felsőházba, a másik 4 csapat pedig az alsóházban folytathatja a küzdelmeket.

## Negyven éves a Picht vak-írógép

A Pasewalki Múzeumban látható egy olyan gép is, minek feltűnően kevés billentyűje van; a billentyűkön nem be-tűk, hanem a pontírás alapjául szolgáló hat pont van. A gép feltalálója Picht Oszkár, Pasewalkban születet 1871-ben. Apja pékmester volt, anyja régi tanító-családból származott. 1877-től 1886-ig a pasewalki felső iskolákat látogatta. 1886-tól 1891-ig Masowban járt tanítóképzőbe, majd Greifenhagenben kapott állást. A vakok sorsa hamar megragadta lelkét, s egész életét nekik szentelte. Elhatározta, hogy vakok oktatója lesz, s a Berlin-steglitz-i Vakok Intézetében képezte magát. 1899-ben ugyanitt a Brombergi vidéki Vakok Intézetének lett igazgatója. A háború idején sok vaknak juttatott új hivatást. 1920-ban el kellett hagynia a Lengyelországhoz csatolt területet. Ekkor a steglitz-i intézetnek lett igazgatója, ahol 13 évig működött. 1933-ban 36 évi fáradhatatlan és eredményes munka után nyugalomba vonult, de munkáját a védelmére szorultak érdekében tovább folytatta. Írógépe megalkotására a vakírás nehézkessége ösztökélte. Minthogy pontírású nyomda kevés volt, a könyvek másolását az ő gépein 400 személy végezte úgy, hogy a steglitz-i könyvtár 1912-ig ezerről 12.000 kötetre növekedett és ezzel Németország egyik legnagyobb kölcsönkönyvtára lett. Az írógép így igen fontos szerepet játszott a kéziratok megírásánál és az úgynevezett Hilde-

brandt-féle dombornyomású térkép készítésében is, melyet a világ minden részébe szállítottak. 1909-ben szerkesztette meg a vak-gyorsírógépét, melynek százméteres szalagjára kerül az írás. Ez az írógép tette lehetővé sok száz vak gyorsírónak, hogy önálló munkaerővé válják. Ez volt a célja már 1900 óta, amikor a gépírás tanítását bevezette, s diktafont alkalmazott a rendszeres tanításnál. Így érte el, hogy tanítványainak teljesítménye nem maradt el látó pályatársaiké mellől. Egy vak gyorsíró-nő 1932-ben egy 150 szótagos rádióversenyben külön elismerésben is részesült. A tavalyi berlini gyorsíróversenyen 21 vak résztvevő közül 20 Picht-gépen írt kitűnő eredménnyel, (ötven a 120 szótagos csoportból átkerültek a 180 szótagos csoportba). A Picht-gép előállítását sok-sok kísérlet előzte meg, melyek a pontok nagyságára, tapinthatóságára és tartósságára vonatkoztak. Az első példányt, melyet Picht rajzai nyomán egy berlini műszerész készített el, az állami múzeumban őrzik. Látók részére kétkezes, vakoknak egy illetve kétkezes használatra készítették, akár csak ma. Schuff Richard, steglitz-i műszerész átdolgozta a gépet, mely ebben az alakjában került a nyilvánosság elé 1901-ben a Breslauer vakoktatói nagygyűlésen. 1902 óta Berlin legrégebbi írógépgyára gyártja, amely ma kizárólag ezzel foglalkozik. A gyakorlat mutatta s a vakok köréből származó javításokat időről-időre elvégzik rajta, s így ma a

legtökéletesebb pontírógépnek ismerik világszerte - megbízhatósága és nagy teljesítménye miatt. Az írógép a vakok szellemi foglalkozási ágaiban elengedhetetlen és olcsó segédeszköz, de a magánhasználatban is megbecsülhetetlen. Majdnem zajtalanul működik. Világszabadalom védi, és számtalan elismerést nyert. Ha elgondoljuk, hogy a Mitterhoffer-féle német síkírású írógép csak 1864-ben készült, fel tudjuk a tá-lálmány jelentőségét becsülni. Picht

1907-ben a velencei kiállítás legnagyobb díját, az aranyérmet nyerte el gépével. Picht a Német Vakok Intézetének társalapítója és sok vak egyesületnek tagja és kiküldője volt.

Posewalk városa valóban büszke lehet szülöttjére

*Forrás:*

*(blindenwelt, 1939 5. Dr. Ferencz Ignác)  
Vakok Világa 2. évfolyam 12. szám, 939.*

## Gratulálunk

Az MVGYOSZ előterjesztésére - Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere úr Fehér Anna nővért "Pro Caritate-Díj"; és a Rehabilitációs Környezettervező Szakmérnökök és Rehabilitációs Környezettervező Szakemberek Országos Egyesülete (REKORE) munkacsoportját "Miniszteri Elismerő Oklevél" szakmai elismerésben részesítette. A kitüntetések átadására a Magyar Nemzeti Galériában került sor 2012. december 7-én.

Fehér Anna látássérült gyermekként született. A család természetes és szerető légkört biztosított a számára. Szülei és testvérei elfogadták minden nehézségét, tapintattal és szeretettel segítették tovább, ha elakadt valamilyen tevékenységében. Óvodai nevelésben nem részesült, viszont mire iskolába került, már tudott olvasni. Ez segítséget nyújtott számára az iskolai közösségbe való beilleszkedéshez.

Az általános iskola befejeztével a Táncsics Mihály Gimnáziumban tanult tovább. A Gimnázium épületében működött egy kisegítő iskola, ott találkozott először halmozottan sérült gyerekekkel. Hamar megérlelődött benne a gondolat, hogy amennyire emberileg képes lesz rá, nekik, a sérülteknek fog segíteni. Az is megfogalmazódott benne, hogy ezt a leghatékonyabban gyógypedagógusként teheti meg, ez lehet a hivatása. Nagy nehézségek és küzdelmek árán szerzett diplomát a Gyógypedagógiai Főiskola tiflo és logopédia szakán.

Közben néhány hónapot a Vakok Állami Intézetében dolgozott gondozóként, személyi segítőként. Ezután a Vakok és Csökkentlátók Szövetségében kapott az adottságának megfelelő munkát. Először a Braille nyomdában tevékenykedett, majd a Szövetség vak titkárának lett a kísérője, valamint admi-

nisztratív feladatokat is bíztak rá.

A diploma megszerzése előtt fél évvel a Vakok Általános Iskolájába helyezkedett el gyógypedagógusként. Az ott eltöltött hét esztendő hasznos szakmai gyakorlatot biztosított számára a látás-sérült gyermekek oktatásában, nevelésében. Külföldön szerzett, valamint hazai szakmai tapasztalatai döbentették rá arra a felismerésre, hogy a látás- és mozgássérült, látás- és hallássérült gyermekek oktatása nevelése hazánkban nem megoldott. A Vakok Iskolájában nem voltak meg a feltételek a halmozottan sérült gyermekek ellátásához, életviteléhez.

Dr. Lékai László bíboros úr segítségével és az állami hatóságok engedélyével hosszas tervezés és szervezés után az álom megvalósulni látszott.

1982 szeptemberében létrehozta a Vakok Szent Anna Otthonát. Akkoriban 113 m<sup>2</sup>-en két alagsori lakásból kialakított otthonban 10 bentlakó és 5 bejáró látás-mozgássérült, siket-vak gyermek fejlesztése kezdődött el, nagyon szűkös körülmények között.

Próbálkozásai, hogy nagyobb helyre, jobb körülmények közé kerüljenek a gyerekek, még évekig nem járt eredménnyel.

Végül 1989 nyarán használatba kapott a Svábhegyen egy igen romos, több éven át használaton kívül álló épületet. Az épület felújítása után intézményvezetőként már 20 bentlakó és 15 bejáró gyermeket tudott fogadni.

1991.-től mikor már a törvények is lehetővé tették, mint oktatási intéz-

mény működött a Vak Gyermekek Szent Anna Otthona jogutójaként létrejött Vakok Batthyány László Római Katolikus Gyermekotthona, Óvoda, Általános Iskola, amely óvodai és iskolai feladatokat lát el, valamint otthont ad átmeneti és tartós nevelt, továbbá utógondozotti ellátásban részesülő fiatalok részére. Az igény a gyermekek fogadására egyre nőtt, így újabb intézménybővítésre került sor.

1994 szeptemberében az új tanév már a kibővített intézményben indult meg 45 bentlakó és 15 bejáró gyermekkel.

Fehér Anna a mai napig is ennek a komplex ellátást biztosító impozáns környezetben lévő, jól felszerelt intézménynek a vezetője. Családias légkört teremtve a családi háttérrel nem rendelkező halmozottan sérült gyermekeknek és fiataloknak. Anna nővért az otthon lakói bármilyen napszakban kereshetik és keresik is meg problémáikkal.

A 30 év alatt Anna nővér szárnyai alatt nevelkedő gyermekekből felnőtt lett. Vannak köztük, akik főiskolát, egyetemet végeztek, végeznek, vagy valamilyen szakmát tanultak.

A következő nagy álom az intézményből kikerülő sérült felnőttek részére lakóotthon és védett munkahely létrehozása.

Képességeiknek megfelelő munkával, értelmes időtöltéssel, állapotukhoz igazodó környezettel, terápiával szeretné őket emberhez méltó élethez segíteni, úgy, hogy megmutathassák a ben-

nük rejlő értékeket.

Az újabb építkezéshez már a tervek elkészültek. Reméljük Anna nővér szakmai tapasztalata, tudása, mély hite, rendületlen hűsége, elfogadó szeretete segíti majd életműve megvalósításában.

\*

A REKORE kiemelkedően magas szakmai színvonalú, a látássérültek és más fogyatékos csoportok egyenlő esé-

lyű hozzáférését segítő egyesület. Aktívan és emberségesen végzi azt a munkát, melynek eredményeképpen a fogyatékossgal élő személyek önálló életvitele könnyebbé válhat. Az MVGYOSZ 2009-ben megalakult akadálymentesítéssel foglalkozó munkacsoportjának és számtalan más hasonló célú program önzetlen elősegítője.

*Kovács Judit*

---

## Elhunyt Korompai Vali

80 éves korában elhunyt Korompai Vali, aki az MVGYOSZ hangoskönyvtárának egyik kedvelt felolvasója volt. A következő sorokat Árvai Mária írta a színesnőről.

### Személyesen köszöntem meg

Még évekkel ezelőtt történt. A hangoskönyvtár már gyermekkorom óta elbűvölt, és a mai napig elvarázsol. Nagyon vágytam rá, hogy egyszer személyesen is köszönetemet fejezhessem ki egyik kedvenc felolvasómnak, Korompai Valinak azért a sok szép élményért, melyet felolvasásaival nyújtott.

Gondolkodtam, mivel is fejezhetném ki hálámat. A gondolatokból egy vers állt össze, amit a cikk végén olvashatnak Önök is.

A személyes találkozóra a hangoskönyvtár előterében került sor. Emlékszem, nagyon meglepődtem, mert alig ismertem meg a hangját. Csupán akkor volt ismerős a régi, megszokott hang, amikor folyamatosan és lelkesedéssel kezdett velem beszélgetni. A verset kétféleképpen hoztam magammal; Braille-ben, hogy felolvashassam, és síkírásban, hogy Vali néni bármikor elővehesse kedve szerint.

Felolvasás után egy lelkes ölelés volt a jutalmam, éreztem, mennyire meghatódott. Nekem is összeszorult a torkom! "Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!" - jutott eszembe. Holnap ki tudja, mit hoz a jövő! Akkor hálás dolog valaki érdemét, fáradozását, elhivatottságát, munkáját megköszönni, amikor még nem késő, amikor még köztünk van, s van lehetőségünk mindezt elmondani neki, így tudja, milyen fontos ő nekünk!

Megrendülve értesültem a napokban arról, hogy Vali néni eltávozott közülünk. Emlékét őrzi az a sok-sok könyv, melyet ránk hagyott, a hangja, amely közvetíti felénk mindazt a szépet, amit megosztott velünk is.

*Köszönöm!*

*Nyolc éves voltam már,  
Mikor először elbűvölt a Hangoskönyvtár.  
A sok kedves hang mind igaz jó barát,  
Reggelenként ők adják a nap első sugarát.  
A sok Hangoskönyv táplálja örömöm,  
Repeső szívem azt üti,  
Köszönöm, Köszönöm!*

*Kedvenc felolvasóm Vali néni,  
Milyen gyönyörűen tud mesélni!  
A hangja oly kellemes,  
Hallgatni oly jó,  
Szinte úgy érzem,  
Velem is megtörtént a leírott szó.*

*Minden könyv egy új világ,  
Valikával olvasni micsoda boldogság!  
Mikor a történet érdekes,  
Olvasni érdemes,  
Csak "Mi Ketten",  
A könyvben elmerülünk,  
A cselekmény részesei leszünk.  
Feledve napi gondot, bánatot,  
Kalandnak élünk meg minden pillanatot.*

*Mikor egy könyvnek vége,  
Az ember nem örül,  
A szereplők elmennek,  
De emlékük megmarad körös-körül.  
Majd újabb kazettákon,  
Ugyanaz az ismerős, kedves hang várja,  
Hogy gombnyomásra elkezdődjön az események árja.*

*Köszönöm a kitartó munkát,  
Hogy nem kíméli a torkát,  
Élete legyen továbbra is szép és jó,  
Ezt kívánja Önnek,  
Egy hálás olvasó!*



# Elhunyt Gordosné Dr. Szabó Anna

2012. november 18-án, 84 éves korában elhunyt Gordosné Dr. Szabó Anna, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola volt főigazgatója.

Gordosné Dr. Szabó Anna Debrecenben született 1928. július 7-én. 1950-ben kapta meg gyógypedagógiai tanári oklevelét Budapesten, a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán. 1961-ben lett a neveléstudomány kandidátusa. Szakmai pályafutását 1950-ben a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola és az Oktatási Minisztérium oktatásszervezőjeként kezdte. 1953 és 1956 között az MTA ösztöndíjas aspiránsaként kandidátusi disszertációján dolgozott. 1956-ban kezdett oktatni a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán főiskolai adjunktusként. 1962-ben főiskolai docensi, 1970-ben főiskolai tanári kinevezést kapott. 1963-tól 1992-ig vezette a főiskola Általános Gyógypedagógiai Tanszékét, közben 1956 és 1968 között igazgató-helyettesként, majd 1980-tól 1988-ig főigazgatóként is tevékenykedett. 1992 óta nyugalmazott főiskolai tanárként is aktívan segítette a főiskolát, majd a jogutód ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kart.

Oktatóként elsősorban a gyógypedagógia-történet, az általános gyógypedagógia, a gyógypedagógia szervezettana, a bevezetés a gyógypedagógiába és az andragógia tárgyakat dolgozta ki és művelte. Kutatási területei közül a gyógypedagógia-történet, a gyógypedagógus-képzés története, az összehasonlító gyógypedagógia és a felsőoktatás-pedagógia emelhető ki. Több tankönyv szerzője, pl.: Bevezetés a gyógypedagógiába (1996), Bevezető: általános gyógypedagógiai ismeretek (2004).

Alapító tagja volt a Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének, a Gyógypedagógiai Szemlének alapító főszerkesztője. Tevékenységét számos díjjal ismerték el, pl.: Bárczi Gusztáv-émlékérem (1978); Magyar Felsőoktatásért (1992); Eötvös-díj (2000); Magyar Köztársasági Érdemrend tisztii keresztje (2003).

Gordosné Dr. Szabó Annát az MVGYOSZ-hez, valamint Erhartné Dr. Molnár Katalinhoz, évtizedeken át, szintén szoros kötelék fűzte. A Gyógypedagógiai Szemle című szakmai folyóiratban rendszeresen jelentek meg hírek a szövetség szakmai életéről, a látássérültek iskoláiról, és a Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete (MAGYE) rendezvényeiről.

A tanárnő szerkesztette a szövetség 80 éves jubileumára készült, szakmatörténeti szempontból jelentős kiadványát Látássérültek Magyarországon: a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége 80. születésnapjára címmel. Ő írta meg a szövetség történetéről szóló fejezetet.

Gordosné Dr. Szabó Anna az MVGYOSZ tiszteletbeli tagja, aki együttműködésével, odaadásával segítette többek között a látássérült embereket.

## Felhívások, közlemények

# Ingyenes képzés indul az INFOALAP-nál látássérült gyermekek, felnőttek családtagjai számára

Ezúton szeretnénk felhívni a figyelmét február folyamán több alkalommal is induló egynapos képzésünkre, melynek keretében alapfokú ismereteket kívánunk nyújtani látássérült gyermekek, felnőttek családtagjai számára a speciális informatikai eszközök világról.

Ha már régóta látja, hogy az informatika nélkülözhetetlen szerepet tölt be a látássérült emberek életében, ha szeretne segíteni látássérült gyermekének, testvérének, akár édesanyjának, édesapjának abban, hogy alapfokon elsajátítsa a látássérültek számára kifejlesztett informatikai eszközök, speciális szoftverek használatát, jelentkezzen februárban induló 1 napos képzéseink valamelyikére!

A 8 órás képzés során a segítő családtagok számára közérthető módon bemutatjuk azokat a legfontosabb szoftvereket, hardver eszközöket, mobiltelefonos alkalmazásokat, melyek megkönnyítik a látássérült emberek mindennapjait, a gyermekek, fiatalok ta-

nulását, információ-szerzését, de akár a munkavállalásban is segítséget nyújthatnak. Megismertetjük továbbá a résztvevő családtagokat azokkal a lehetőségekkel, kezdeményezésekkel, melyek kinyithatják a látássérült emberek számára a világot.

### A tervezett tanfolyami időpontok:

2013. február 2. szombat

2013. február 5. kedd

2013. február 9 szombat

2013. február 14, csütörtök

2013. február 16. szombat

2013. február 19. kedd

2013. február 23. szombat

2013. február 28. csütörtök

A kezdési időpont minden alkalommal 9 óra.

A Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával induló tanfolyamon a részvétel ingyenes.

Ha Ön vagy ismeretségi körében bárki érdeklődik a képzés iránt, kérjük, jelentkezzen alapítványunknál. A

jelentkezéseket Molnár Ákos, az alapítvány munkatársa várja a +36-70-295-9288 vagy a +36-1-273-3188-as telefonszámon, illetve a

*helpdesk@infoalap.hu*

e-mail címen, egyúttal szívesen válaszol a jelentkezéssel kapcsolatban felmerülő kérdésekre is.

A képzés helyszíne az alapítvány ok-

tatóterme, címe: 1143 Budapest, Ida u. 7., de amennyiben igény mutatkozik, március folyamán vidéki helyszíneken is indítunk tanfolyamokat.

Várjuk jelentkezését.

*"Informatika a látássérültekért"*

*Alapítvány*

## Aláíró tanfolyam

Az aláírás az okmányok, hivatalos dokumentumok azonosítására szolgál, amely kizárólag az írástudó ember egyéni, kialakult kézjegye. Az ép látású személyeknek használata természetes, rutinszerű a mindennapokban. Sok látássérültnek viszont - érthető okokból - problémát, nehézséget jelent neve aláírása, pedig szükség van rá az élet számos területén.

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége az aláírás megtanítását tűzte ki céljává. Már több mint tíz látássérült személy tanulta meg aláírni nevét, vagy korrigálta hibáit. Az MVGYOSZ továbbra is aláíró tanfolyamot szervez a látássérült emberek számára.

A foglalkozásokat tapasztalt gyógy-pedagógus tartja, aki egyénre szabottan foglalkozik a résztvevővel.

Várjuk tehát:

- az aláírást soha nem tanuló szüle-

tett vakokat, aliglátókat és gyengénlátókat,

- az aláírást már ismerő, de ritkán használó született vakokat, aliglátókat és gyengénlátókat,

- a később látásukat elvesztett gyermekeket és felnőtteket, akik aláírása javításra, korrekcióra szorul.

A foglalkozás ingyenes. Időtartama 60 perc, amely hetente egy-két alkalmat jelent. Az óraszám nem meghatározható, hiszen az aláírás elsajátítása, készség szintű használata és alkalmazása a tanuló személy képességeitől, ismereteitől, látásmaradványától is függ. Az órák az MVGYOSZ székházában vannak, kezdési idejükről mindenkivel külön egyeztetés történik.

Érdeklődni és jelentkezni Szőke Mártánál lehet a:

*szoke.marta@gmail.com*

e-mail címen vagy a 06-30-576-54-00 telefonszámon.

# Pályázati felhívás

A "Vakok Lakásgondjainak Megoldását Támogató Alapítvány" (székhely: 1146 Budapest, Hermina út 47.), a továbbiakban: Alapítvány, jelen közleménnyel meghirdeti 2013. évi pályázatát a céljának megfelelő támogatások elnyerésére

Az alapító okirat szerint évente 10 pályázó részesülhet egyösszegű pénzbeni támogatásban.

## 1. A támogatás összege:

Alapítványunk ebben az évben - a bankbetétek hozamainak jelentős csökkenése miatt - előreláthatóan 2.000.000 (azaz kettőmillió Ft -ot tud majd támogatásként a pályázók részére odaítélni. Ez az összeg esetleg növekedhet, amennyiben az alapítvány - a jelen felhívással kiírt - pályázat elbírálásáig további támogatáshoz, adományhoz jut.

A 2013. évi pályázaton a nyertesek egyenként legfeljebb 250. 000 Ft támogatásban részesülhetnek.

## 2. A támogatandó célok:

Az Alapítvány az alábbi konkrét célokat támogatja, feltéve, hogy azok megvalósítása 2013-ban folyamatban van, vagy legalább elkezdődik, illetve az ilyen célokra esetleg korábban felvett bankhitel törlesztése 2013-ban is folyik.

a) Lakásvásárlás, lakáson fennálló tulajdonközösség megszüntetése, lakás-csere;

b) Lakás építése, bővítése;

c) Lakás felújítása, tatarozása;

d) illetve az a.- c. pontokban felsoroltakkal összefüggésben felvett bankhitel kiváltása, csökkentése.

## 3. A pályázók köre:

Pályázatot nyújthat be az, az életvitelszerűen Budapesten élő vak nagykorú személy, aki vakok személyi járadékára, illetve fogyatékosági támogatásra való jogosultságát hitelt érdemlően (pl. megállapító határozattal) igazolni tudja és a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének, illetőleg a szövetség bármely fővárosi illetőségű tagegyesületének a tagja. A pályázat szempontjából életvitelszerűen Budapesten élőknek minősül az a tag is, aki a támogatás segítségével Budapestre szándékozik költözni.

Az Alapítvány alapító okirata szerint a 2. a.) és b.) pontban meghatározott célra ugyanaz a személy csak egy alkalommal kaphat támogatást, illetve a c.) pontban meghatározott célra ugyanaz a személy öt éven belül újabb támogatást nem kaphat. Ezért a korábbi pályázatok nyertesei, ha ténylegesen igénybe vették a támogatást, most nem pályázhatnak.

Az, akinek a vele egy háztartásban élő közeli hozzátartozója már támogatásban részesült, a 2. c.) pontban meghatározott célra csak abban az esetben támogatható, ha minden olyan pályázó támogatást kap, aki korábban abban még nem részesült.

#### 4. A pályázat módja:

Pályázni írásban, az erre a célra rendelkezésre álló adatlap kitöltése útján lehet. Ebben a pályázónak részletesen, dokumentumokkal is alátámasztva ismertetnie kell a megvalósítandó konkrét célt és meg kell jelölnie az igényelt pénzösszeget. Ismertetni szükséges továbbá mindazokat a körülményeket, amelyeket a támogatásra való rászorultság alátámasztásához fontosnak tart (a jelenlegi lakáskörülményeit, családi helyzetét, vagyoni és jövedelmi viszonyait stb.). A vakság fennálltának tényét a vakok személyi járadékát, vagy fogyatékosági támogatást megállapító határozattal, míg a pályázó, valamint vele együtt élő családtagok jövedelmi viszonyait a folyósító szerv által kiadott igazolással, illetve munkáltatói igazolással kell alátámasztani. A részletes ismertetések mellé csatolnia kell egy olyan tartalmú nyilatkozatot, melyben előzetesen hozzájárul ahhoz, hogy a jövedelmi, vagyoni helyzetére vonatkozó személyes adatairól az Alapítvány a megfelelő állami szervektől felvilágosítást kérhessen. Nyilatkoznia kell továbbá arról is, hogy az általa közölt adatok a valóságnak megfelelnek. A szükséges adatlap, illetve nyilatkozatok a pályázat benyújtásának helyén a Hermina Egyesületnél, illetve a Vakok és Gyengénlátók Közép - magyarországi Regionális Egyesületénél személyesen átvehető, valamint az egyesületek internetes oldaláról: ([www.herminae-gyesulet.hu](http://www.herminae-gyesulet.hu)) és a ([www.vgyke.com](http://www.vgyke.com)), illetve az alapítvány saját honlapjáról:

([www.vaklakas.hu](http://www.vaklakas.hu)) letölthetők.

A fent említett mellékletek (igazolások, határozatok) hiányában benyújtott pályázat érvénytelen.

Az Alapítvány a pályázat adatait és a kapott támogatás felhasználását minden, jogszabályban nem tiltott módon jogosult ellenőrizni. Nem lehet támogatásban részesíteni a pályázót, ha valótlan adatokat közölt. Nem részesülhet juttatásban továbbá az Alapítvány tisztségviselője, az Alapítványhoz csatlakozó támogató és mindezen személyek hozzátartozója.

A benyújtott pályázatban foglaltak előzetes, vagy utólagos ellenőrzése érdekében, a későbbi külső szakértői közreműködés részbeni finanszírozásához hozzájárulásként, a pályázónak a pályázat beadásával egyidejűleg 1000,- Ft ügyintézési díjat kell megfizetnie készpénzben, vagy postai benyújtás esetén átutalnia: az Alapítvány K and H Bank Zrt. - nél vezetett 10409015 - 50526588 - 89661009 számlaszámára.

Az ügyintézési díj megfizetésének hiányában a benyújtott pályázat érvénytelen. A pályázathoz a - fent említett - díj befizetésének igazolására szolgáló iratot is mellékelni kell.

#### 5. A pályázat benyújtásának ideje és helye:

A pályázatokat 2013. május 8 - ig kell eljuttatni:

- a Vakok és Gyengénlátók Közép - magyarországi Regionális Egyesületéhez (1146 Budapest, Hermina út 57., postacím: 1380 Budapest, Pf. 1075. Pf.: 40, telefonszám: 06/1 - 384 - 5541),

- illetve a Hermina Egyesülethez (1146 Budapest, Hermina út 47., postacím: 1406 Budapest, Pf. 40., telefonszám: 06/1 - 273 - 0755 vagy 06/1 384 - 8440 / 107., 108. mellék)

Határidőben benyújtottnak minősül a pályázat akkor is, ha azt legkésőbb 2013. május 8-án postára adják. A határidő lejártát követően benyújtott pályázat érvénytelen.

#### 6. Az elbírálás módja:

A benyújtási határidő lejártát követő 45 napon belül az Alapítvány kuratóriuma a pályázók rászorultsága alapján dönt a támogatások odaítéléséről. A kuratórium a pályázótól nem kér hiánypótlást vagy bármilyen kiegészítést, kizárólag az elbíráláskor rendelkezésre álló adatok alapján dönt. Ezért minden pályázó alapvető érdeke, hogy a beadott pályázat teljeskörűen, részletesen, világosan és egyértelműen tartalmazza a szükséges információkat.

Felhívjuk a pályázók figyelmét arra, hogy elérhetőségüket (különösen mobiltelefon szám, e - mail cím) a pályázati adatlapon mindenképp tüntessék fel!

A pályázókat a pályázat eredményéről az Alapítvány kuratóriuma írásban értesíti, ezen túlmenően a nyertesek listáját saját honlapján, a Hermina Egyesület és a Vakok és Gyengénlátók Közép - magyarországi Regionális Egyesületének honlapján, illetve a "Vakok Világa" c. folyóiratban is közzé teszi.

#### 7. A támogatás kifizetése és felhasználása:

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy

a támogatás kifizetése utólagosan, a benyújtott szerződés, számla vagy más bizonylat alapján átutalással, vagy készpénzzel történik.

Csak rendkívül indokolt esetben van lehetőség előleg folyósítására. Az odaítélt összeg tényleges átutalására (kifizetésére) 2013. október elején kerülhet sor, mivel az alapítói vagyon banki lekötése ekkor jár le.

Az összeg felhasználására 2013. december 31 - ig van lehetőség, az addig fel nem használt pénz a következő évben megpályázható összeget gyarapítja. A kifizetés és felhasználás konkrét módját az Alapítvány a nyertes pályázóval írásban, megállapodás útján rögzíti.

Az Alapítvány alapító okirata a pályázatok benyújtásának helyén és a honlapon is megtekinthető.

Az Alapítvány nyitott, ahhoz bárki csatlakozhat, aki a célok eléréséhez vagyongyűjtéssel hozzá kíván járulni és az alapító okirat rendelkezéseit elfogadja.

Az Alapítvány a K and H Bank Zrt. - nél vezetett 10409015 - 50526588 - 89661009 számlaszámára várja a felajánlásokat, melyeket előre is köszön.

Budapest, 2013. január 23.

a Vakok Lakásgondjainak Megoldását Támogató Alapítvány kuratóriuma nevében:

*Dr. Nyusti Szilvia*

---

## Irodalmi pályázat

A Bihar és Szilágy Megyei Vakok Szövetsége 2013-ban is meghirdeti "A Próféták léptei" című irodalmi pályázatát.

Erre a ma már nemzetközivé vált irodalmi vetélkedőre várjuk magyar nyelven alkotók műveit is, mégpedig három kategóriában: *Próza, Vers, Epigramma*.

A prózában egy, a versben öt, míg az epigrammában tíz alkotást kell beküldeni.

Minden kategóriában csak az első helyet díjazzuk, és a díjak átadására meghívjuk a nyertes szerzőket is. A kétnapos itt tartózkodás minden költségét szövetségünk finanszírozza.

A művek beküldési határideje: 2013. április 10.

A műveket zárt borítékban várjuk, amelyen nem szerepelhetnek a pályázó adatai.

A művet szíveskedjenek egy mottóval ellátni. Mottó, mely az alkotás mellett egy kisebb és ismét zárt borítékban is megtalálható legyen a szerző pontos címével és személyes adataival együtt.

Minden alkotást nagy szeretettel várunk, tudván, hogy az önök alkotásai nagymértékben növelik pályázatunk hírnevét.

Címünk: Filiala nevvăzătorilor Bihor-Sălaj  
Oradea. Cod. 410 346  
Str. bulevardul Dacia nr. 32  
Bl C. 56 România

Amennyiben bárkinek kérdése merülne fel a fentiekkel kapcsolatban, elektronikus levélben keresheti:

Kovács Józsefet (Kopek-et). E-mail: kovacsjosif@gmail.com

---

## Társkeresés

52 éves megbízható, nyugodt, kedves látássérült férfi vagyok. Korban hozzám illő (maximum 49 éves) egyedülálló hölgyel szeretnék megismerkedni, tartós kapcsolat céljából. Szabadidőmben szívesen kirándulok, hallgatok régi slágereket vagy nézek régi filmeket. Elsősorban Szabadka, Szeged, vagy Kecskemét környéken élő látássérült hölgyek jelentkezését várom. Azok keressenek, akinek lakása van.

Jelige: Szeretlek. A leveleket a szerkesztőségbe várom.

# Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

**Hungarian Federation of the Blind and Partially Sighted**

**1146 Budapest, Hermina út 47.**

**Telefon: (36-1) 384-8440 - Tel./Fax: (36-1) 384-5028**

**Honlap: [www.mvgyosz.hu](http://www.mvgyosz.hu) - E-mail: [titkarsag@mvgyosz.hu](mailto:titkarsag@mvgyosz.hu)**

**Adószám: 19002464-2-42**

**Adományszámla: 11714006-20012704**

## Szolgáltatásaink:

**Hangoskönyvtár - Braille-könyvtár**

**Segédeszközbolt**

**Kedd és csütörtök: 10-18**

**péntek 8.30-12**



**Magyar Vakok és Gyengénlátók  
Országos Szövetsége**